

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Тюлькіна К. О., Камбур О. Л. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна*)

Однією зі стратегічних цілей національної екологічної політики в Україні є підвищення рівня суспільної екологічної свідомості, що можливо здійснити через освітній процес та відповідне наукове забезпечення. Фахових знань у сфері раціонального використання природних ресурсів та зменшення можливого впливу на довкілля при досягненні максимальної економічної ефективності та мінімізації можливих ризиків потребує також реалізація інвестиційних проектів в сучасних умовах.

На кафедрі економіки підприємства для магістрів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» викладаються дві навчальні дисципліни, які в тому числі спрямовані на включення екологічної складової в навчальні програми: «Екологічні фактори в інвестиційній діяльності» та «Економічне обґрунтування діяльності з енергозбереження в будівництві». Їх засвоєння потребує попередніх знань з багатьох предметів: «Інвестування», «Управління проектами», «Економіка будівництва» та інші.

Метою вивчення дисципліни «Екологічні фактори в інвестиційній діяльності» є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок в галузі організації та фінансування інвестиційної діяльності природоохоронної спрямованості.

Основними завданнями, які вирішуються в процесі викладання дисципліни, є: розкриття особливостей прояву зовнішніх ефектів інвестиційних процесів; розгляд природоохоронних заходів в інвестиційній діяльності; вивчення законодавчих засад природоохоронної діяльності та механізму нагляду за дотриманням екологічного законодавства; аналіз існуючих економічних інструментів для виконання природоохоронних завдань; вивчення організації фінансування природоохоронних заходів; оцінка методичних підходів до урахування екологічних складових при оцінці ефективності інвестицій; застосування критеріїв оцінки ефективності інвестиційних природоохоронних проектів; урахування екологічного ризику інвестиційних проектів.

Обов'язковим елементом дисципліни є виконання курсової роботи, де магістрам необхідно здійснити порівняння двох альтернативних варіантів інвестиційного проекту (з та без впровадження природоохоронних заходів) на базі критеріїв ефективності.

Вивчення дисципліни «Економічне обґрунтування діяльності з енергозбереження в будівництві» дозволяє майбутнім фахівцям отримати знання про сучасні підходи до реалізації заходів з економії енергетичних ресурсів при здійсненні нового будівництва та реконструкції будівель та споруд. Протягом навчального процесу магістри ознайомлюються з основними принципами обґрунтування витрат на впровадження енергозберігаючих заходів у будівництві та вивчають методологію розрахунків економічної ефективності заходів з енергозбереження.

В процесі викладення дисципліни вирішуються наступні завдання: обґрунтування доцільності впровадження енергозберігаючих заходів у будівництві; визначення витрат та доходів, що пов'язані з реалізацією заходів з енергозбереження у будівництві; розрахунок економічних показників ефективності впровадження енергозберігаючих заходів; вивчення потенціалу енергозбереження; здійснення порівняльного аналізу впровадження альтернативних заходів з енергозбереження; проведення розрахунків щодо оптимізації витрат при впровадженні енергозберігаючих заходів; співставлення різних джерел фінансування заходів по підвищенню енергоефективності будинків; вивчення доцільності залучення енергосервісних компаній до впровадження проектів на об'єктах промисловості, комунальної інфраструктури, бюджетної сфери, а також у житловому секторі.

Розробка та реалізація проектів з підвищення енергоефективності будинків передбачає впровадження комплексу різнопланових заходів та вимагає залучення до їх виконання фахівців із відповідною компетенцією. А тому в якості індивідуального завдання за даною дисципліною виступає курсова робота, під час виконання якої студентам необхідно обґрунтувати економічну доцільність впровадження енергозберігаючих заходів з урахуванням сучасного законодавства та можливостей отримання державної підтримки з частковою компенсацією виплати відсотків за кредитами, а також здійснити порівняльний аналіз використання різних джерел фінансування проектів.

Отже, саме включення економічних дисциплін з екологічною складовою в навчальний процес, буде сприяти формуванню екологічної свідомості у майбутніх фахівців та в подальшому призведе до зменшення навантаження на навколишнє середовище при здійсненні різноманітних видів економічної діяльності. Отримані знання дозволять дістати компетенції, що забезпечать можливості подальшого професійного зросту випускників кафедри. В свою чергу, врахування екологічних факторів при інвестуванні та впровадження заходів з енергозбереження дозволить підвищити ефективність приватного бізнесу та отримати економію енергоресурсів у масштабах регіонів та держави.